

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

UKRAYNA ÜLKE RAPORU

Dış Ticaret Servisi
ARALIK 2018

İÇİNDEKİLER

1.1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
1.1.1. Ekonomik Yapı.....	3
SEKTÖRLER	3
2.1. SEKTÖRLER	3
2.1.1. Tarım	3
2.1.2. Sanayi.....	3
2.1.3. Turizm	4
DIŞ TİCARET	5
3.1. DIŞ TİCARET	5
3.1.1. Genel Durum	5
3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Ukrayna İhracatı (Milyon Dolar)	5
3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Ukrayna İthalatı (Milyon Dolar)	6
3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Ukrayna'nın İhracatı (Milyon Dolar)	6
3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Ukrayna İthalatı (Milyon Dolar)	7
TÜRKİYE İLE TİCARET	7
4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET	7
4.1.1. Türkiye - Ukrayna Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar).....	8
4.1.2. Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar).....	8
4.1.3. Türkiye'nin Ukrayna İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar).....	9
KONYA İLE TİCARET	10
5.1. KONYA İLE TİCARETİ	10
5.1.1.Konya – Ukrayna 2017 Yılı İhracat Kalemleri.....	10
5.1.2.Konya – Ukrayna 2017 Yılı İthalat Kalemleri	11
5.1.3.Türkiye-Ukrayna -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları.....	11
5.1.4. Odamız Verilerine Göre Ukrayna'ya İhracat Yapan Başlıca Firmalar.....	12

1.1. GENEL EKONOMİK DURUM

1.1.1. Ekonomik Yapı

Ukrayna diğer eski Sovyet Bloğu ülkelerinde olduğu gibi ağır sanayiye dayalı ve teknolojik bakımdan yetersiz bir ekonomik miras devralmıştır. Ülke ekonomisinin yeniden yapılandırılmasında ve reformlarda gecikmeler olmuştur. Sektörlerde çeşitlenme aşamalı olarak gerçekleşmiş, Rusya ve Asya pazarlarındaki güçlü talebe bağlı olarak metaller ve kimyasallar sektörlerinde oluşan üretim artışları sayesinde ekonomide düzelmeye 2000'li yıllarla beraber başlamıştır. Özelleştirme ve yabancı sermaye diğer eski komünist ülkelere göre yavaş gelişmiştir.

Ukrayna'da 2017 yılında GSYİH yüzde 2,5 oranında büyüyerek 112,1 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖRLER

2.1. SEKTÖRLER

2.1.1. Tarım

Ukrayna, verimli topraklara ve uygun iklim koşullarına sahip, tarım alanında dünyada en yüksek üretim potansiyeline sahip ülkelerden biridir. Ülke topraklarının yaklaşık % 55'i (33 milyon hektar) ekilebilir tarım arazisidir. Eski SSCB döneminde; tahıl üretiminin %24'ünü, şeker pancarı üretiminin %58'ini ve et ve süt üretiminin %25'ini tek başına karşılayan Ukrayna'nın şu andaki önemli tarım ürünleri tahıl, patates, şeker pancarı, ayçiçeği, soya fasulyesidir.

2.1.2. Sanayi

Doğal kaynaklarının zengin oluşu ve Sovyet dönemindeki planlama Ukrayna'yı sanayi sektöründe, her ne kadar eski ve enerji yoğun teknolojiye sahip olsa da, belirli bir gelişmişlik düzeyine getirmiştir. Ülkenin gelişmiş demir ve çelik sanayi eski SSCB'nın dökme demir üretiminin %50'sini, çelik üretiminin %40'ını ve çelik boru üretiminin %25'ini karşılamaktaydı. Yine mineral gübre üretiminin %21'ini karşılayan, bunun yanında özellikle lastik, plastik ve gübre üretiminde deneyimli bir kimya sanayi tecrübesine sahipti. Sovyetler Birliği döneminde Ukrayna'da, ağır sanayi ve savunma sanayi ön planda yer almış, ancak bağımsızlıkla birlikte merkezi otorite dağılmış ve piyasa mekanizmasının geliştirilmesinde güçlüklerle karşılaşmıştır.

1993'ten itibaren Ukrayna sanayisi yapısal değişiklikler yaşamıştır. Temel sanayi olarak adlandırılan enerji sektörü ve çelik sanayi üretiminin genel sanayi üretimi içindeki payı artarken, imalat sanayi olarak adlandırılan makina yapımı ve hafif sanayi üretiminin payı azalmıştır.

Ukrayna sanayisi içindeki diğer önemli sektörler makina imalatı, gıda, demir-çelik, metalurji, kimyasallar, uçak ve gemi inşa sanayisidir. Makina üretimi ve kimyasallar alanlarındaki en büyük sorun, eski teknolojilerin kullanılıyor olması ve ithal edilen mallarla rekabet edilememesidir. Bu nedenle üretim istenen seviyeye ulaşamamaktadır. Fakat özelleştirme süreciyle birlikte bu alanlarda bir canlanma gözlenmektedir.

İmalat sanayi içinde en hızlı büyüyen alt grup makina imalatı olmuştur. Makina imalatını kağıt ve selüloz sanayi ile ağaç ve ağaç işleme sanayi izlemiştir.

Ukrayna sanayisi enerjiye oldukça bağımlıdır. Ancak, enerji girdilerinin fiyatları gelişmiş ülkelere göre nispeten daha ucuzdur.

2.1.3. Turizm

Ukrayna'nın doğal ormanlar, mineral sular, tedavi çamuru, akarsular, göller ve deniz kıyısının bulunduğu bütün bölgeleri, turizm için değişik imkanlar sunmaktadır. Zaporozhye, Donetsk, Nikolayev, Odesa, Herson ve Kırım Özerk Cumhuriyeti'nin denize yakın alanlarından oluşan güney bölgesi; Poltava Bölgesini kapsayan kırsal bölge turizm imkanları bakımından en zengin bölgelerdir. Söz konusu bölgeler turizm, dinlenme tesisleri ve sağlık hizmetleri alanlarında yatırım yapmak isteyenler için dikkatle incelenmesi gereken bölgelerdir. 2003 yılı itibarıyla ülkenin doğusunda kimi "sanatoryum" olarak adlandırılan ve sağlık turizmine yönelik olarak çalışan tesisler faaliyete geçmiştir.

Ukrayna'nın Polonya ile birlikte Euro 2012 futbol şampiyonasına ev sahipliği yapacak olması ülkenin turizm altyapısının geliştirilmesine yönelik yatırım faaliyetlerinde artış yaratacaktır. Maçlara ev sahipliği yapmak üzere seçilen Kiev, Lviv, Dnipropetrovsk ve Donetsk kentleri ile yedek kent olarak belirlenen Odessa'da ilave otel inşaatları gerçekleştirilecek olması Türk işadamları için yeni iş fırsatları anlamına gelmektedir.

DIŞ TİCARET

3.1. DIŞ TİCARET

3.1.1. Genel Durum

2015 yılı rakamlarına göre Ukrayna'nın toplam ihracatı 37,2 milyar dolar, ithalatı ise 36,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülkenin Dış Ticareti (milyar Dolar)

Yıllar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	68,7	63,3	53,9	37,2	36,4	43,4
İthalat	84,6	76,9	54,3	36,4	38,1	49,4
Hacim	153,3	140,2	108,2	73,6	74,5	92,8
Denge	-15,9	-13,6	-0,4	0,8	-1,7	- 6

Kaynak: TradeMap

3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Ukrayna İhracatı (Milyon Dolar)

GTİP	GTİP Tanımı	2015	2016	2017
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları	3.024	3.705	4.309
1005	Mısır	3.002	2.653	2.989
1001	Buğday ve mahlut	2.238	2.717	2.760
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	2.092	1.827	2.589
7207	Demir/alaşimsız çelikten yarı mamuller	2.496	2.211	2.542
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. Fazla	1.506	1.484	1.761
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k	1.037	1.085	1.318
7202	Ferro alyajlar	864	710	1.116
1201	Soya fasulyesi	805	986	1.060
1205	Rep/kolza tohumları	570	392	882
2306	Bitkisel yağların üretiminden (23.04-05' hariç)arta kalan küspe ve katı atıklar	788	751	805
7201	Dökme demir (pik) aynalı demir	511	551	738
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	832	784	729
1003	Arpa	769	666	711
2818	Suni korendon alüminyum oksit ve hidroksit	428	387	492
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalın >=6 mm	361	394	460
7304	Demir/çelikten (dökme hariç)dikişsiz tüp, boru, içi boş profil	424	312	448
7209	Demir/çelik yassı mamul, soğuk haddelenmiş kaplanmış (600mm. Den geniş)	365	303	441

Kaynak: TradeMap

3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Ukrayna İthalatı (Milyon Dolar)

GTİP	GTİP Tanımı	2015	2016	2017
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3.809	3.255	4.144
2711	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	4.723	2.533	3.563
2701	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	1.631	1.465	2.740
8703	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. Katı yakıtlar	820	1.441	2.064
3004	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1.093	1.291	1.428
8517	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici	634	688	965
3808	Nükleer reaktörler, kartuşları-yanıcı elemanlar	649	803	935
3105	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	455	567	760
8701	Azot, fosfor ve potasyum gibi; iki/üçünün karışımları	229	518	693
8544	Saf amonyak/amonyağın sulu çözeltileri	401	441	530
8471	Traktörler	304	437	525
8433	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k	177	408	480
8401	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	647	573	455
2704	Hasat, harman, biçme; ürünleri ayırma, temizleme makine, cihazları	392	294	449
2709	Kara taşıtları için aksam, parçaları	82	174	441
7210	Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış	281	332	389
8704	Kauçuktan yeni dış lastikler	161	245	370
3901	Tarla, bahçe tarımında, ormancılıkta kullanılan makine, cihazlar	360	377	350
8708	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	199	265	345

Kaynak: TradeMap

3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Ukrayna'nın İhracatı (Milyon Dolar)

Yıllar	2015	2016	2017
Rusya	4.828	3.593	3.943
Polonya	1.977	2.200	2.728
Türkiye	2.772	2.049	2.514
İtalya	1.983	1.933	2.483
Hindistan	1.444	1.903	2.206
Çin	2.399	1.833	2.129
Mısır	2.080	2.266	1.832
Almanya	1.329	1.424	1.757
Hollanda	906	995	1.685
Macaristan	910	1.053	1.328
İspanya	1.044	1.005	1.260
Belarus	871	903	1.148
Romanya	570	717	844
ABD	482	427	834
Çek Cumhuriyeti	541	561	715

Moldova	524	481	712
Slovakya	469	471	656
İsrail	597	489	605
İran	534	705	553
Cezayir	206	237	536

Kaynak: TradeMap

3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Ukrayna İthalatı (MilyonDolar)

Yıllar	2015	2016	2017
Rusya	7.493	5.149	7.197
Çin	3.771	4.688	5.643
Almanya	3.976	4.318	5.201
Polonya	2.324	2.693	3.345
Belarus	2.449	2.778	3.204
ABD	1.484	1.692	2.475
İsviçre	458	984	1.649
İtalya	977	1.359	1.618
Fransa	893	1.531	1.500
Türkiye	852	1.099	1.261
Macaristan	1.609	802	1.133
Çek Cumhuriyeti	480	655	837
İngiltere	570	709	784
Japonya	382	552	705
Litvanya	553	493	674
Hollanda	453	547	637
İspanya	441	501	576
Area Nes	22	25	571
Hindistan	444	486	561
Belçika	367	450	518

TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET

2015 yılı verileri incelendiğinde Türkiye Ukrayna dış ticaret hacminin 4,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu dönemde Türkiye'nin ihracatı 1,2 milyar dolar, Türkiye'nin Ukrayna'dan ithalatı ise 3,5 milyar dolara ulaşmıştır.

2016 yılında Ukrayna'ya ihracatımız 1.254.054 milyar Dolar olurken, ithalatımız 2.547.401 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı ihracatımızda önceki yıla göre yaklaşık % 12'lik bir artış meydana gelmiştir. İthalatımızda ise geçen yıla göre yaklaşık % 26'lık bir düşüş yaşanmıştır. 2016 yılında ticaret hacmimiz 3.801.455 milyar dolar olmuştur. (TÜİK)

2017 yılında Ukrayna'ya ihracatımız 1.341.489 milyar Dolar (geçen yıla göre % 7 artış), ithalatımız 2.817.132 milyar Dolar (geçen yıla göre % 11 artış) olarak gerçekleşmiştir. Ticaret hacmimiz 4.158.621 milyar Dolar (geçen yıla göre % 9 artış) olmuştur. (TÜİK)

4.1.1. Türkiye - Ukrayna Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	İkili Ticaret Hacmi	İkili Ticaret Dengesi
2000	258	982	1.240	-723
2001	289	758	1.047	-468
2002	313	991	1.304	-678
2003	445	1.332	1.776	-887
2004	576	2.509	3.085	-1.934
2005	821	2.651	3.472	-1.830
2006	1.121	3.059	4.180	-1.938
2007	1.481	4.519	6.000	-3.038
2008	2.188	6.106	8.294	-3.919
2009	1.033	3.157	4.190	-2.123
2010	1.262	3.830	5.092	-2.568
2011	1.731	4.811	6.542	-3.080
2012	1.830	4.392	6.223	-2.562
2013	2.191	4.515	6.706	-2.324
2014	1.730	4.272	6.002	2.542
2015	1.121	3.448	4.569	-2.326
2016	1.253	2.548	3.801	-1.294
2017	1.341	2.817	4.159	-1.476
2017/9	919	2.071	2.990	-1.152
2018/9	1.014	2.124	3.138	-1.110

4.1.2. Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

	2015	2016	2017
Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	69	87	69
Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar	22	35	50
Tiştir, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	51	59	38
Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	24	19	34
Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	36	41	34
Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	8	17	33
Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	36	43	30
Diğer örme mensucat	46	31	27
Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	14	29	24
Ayçiçeği tohumu	15	24	23

Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	12	15	22
Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	2	7	20
Sentetik iplik, monofil, şeritlerle dokumalar	28	13	19
Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	13	9	16
Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	19	20	16
Kara taşıtları için aksam, parçaları	8	12	16
Domates (taze/soğutulmuş)	8	17	15
Plastikten diğer eşya	3	3	14
Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. Den geniş)	6	12	14
Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar	15	16	13

Kaynak: TÜİK

4.1.3. Türkiye'nin Ukrayna İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

	2015	2016	2017
Demir/alaşımız çelikten yarı mamuller	546	450	482
Ferro alyajlar	161	143	303
Soya fasulyesi	386	278	277
Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. Fazla	219	139	191
Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	216	199	147
Demir cevherleri ve konsantreleri	109	78	122
Hububat ve baklagillerin kepek, kavuz ve diğer kalıntıları	72	84	116
Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalın >=6 mm	109	101	114
Buğday ve mahlut	55	5	93
Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	301	73	77
Bitkisel yağların üretiminden (23.04-05' hariç)arta kalan küspe ve katı atıklar	88	55	74
Demir/çelik yassı mamul, soğuk haddelenmiş kaplanmış (600mm. Den geniş)	54	55	68
Dökme demir (pik) aynalı demir (kütle, blok vb. İlk şekillerde)	154	160	63
Azotlu mineral/kimyasal gübreler	239	123	57
Arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	29	30	54
Mısır	8	2	53
Yakmaya mahsus ağaçlar; yonga, talaş, döküntü, kırıntı vb	53	41	41
Arpa	12	0	26
Demir/çelikten (dökme hariç)dikişsiz tüp, boru, içi boş profil	17	15	25
Kontrplaklar, kaplama panolar, benzeri kaplama ağaçlar	37	30	23

Kaynak: TÜİK

KONYA İLE TİCARET

5.1. KONYA İLE TİCARETİ

5.1.1.Konya – Ukrayna 2017 Yılı İhracat Kalemleri

Ürün	Dolar
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	7.006.897
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4.003.006
Demir veya çelikten eşya	1.645.753
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	789.659
Plastikler ve mamulleri	778.276
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	317.890
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	194.129
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	151.085
Metal cevherleri, cüruf ve kül	135.000
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	127.745
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	126.573
Kauçuk ve kauçuktan eşya	103.994
Gübreler	45.127
Adi metallere çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	37.442
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	37.090
Yağlı tohum ve meyvalar, muhtelif tane, tohum ve meyvalar, sanayiide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	34.500
Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	33.974
Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	29.263
Şeker ve şeker mamulleri	25.770
Eczacılık ürünleri	12.898
Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	9.936
Kakao ve kakao müstahzarları	9.390
Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	6.684
Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları, adi metallere bunların aksam ve parçaları	5.446
Sentetik ve suni devamsız lifler	3.351
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	2.565
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	921
Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	803

5.1.2.Konya – Ukrayna 2017 Yılı İthalat Kalemleri

Ürün	Dolar
Hububat	14.044.856
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	4.289.495
Yağlı tohum ve meyvalar, muhtelif tane, tohum ve meyvalar,sanayiide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	2.582.201
Şeker ve şeker mamulleri	1.699.596
Plastikler ve mamulleri	938.476
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	649.424
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	447.862
Demir ve çelik	336.570
Canlı hayvanlar	280.656
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	194.269
İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	160.989
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	69.806
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	38.439
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	25.951
Demir veya çelikten eşya	25.034
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	8.238
Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	497

5.1.3.Türkiye-Ukrayna -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları

Türkiye- Ukrayna Rakamları

	2015	2016	2017
İhracat Dolar	1.121.245.565	1.253.154.770	1.340.709.479
İthalat Dolar	3.448.171.136	2.547.635.876	2.817.132.553

Konya-Ukrayna Rakamları

	2015	2016	2017
İhracat Dolar	22.188.110	26.011.330	57.989.864
İthalat Dolar	353.012.842	281.267.974	272.924.834